

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA INNOVATSION YONDASHUVLAR**Shamsiyeva Nargiza Karimovna**

Buxoro viloyati Qorovulbozor tumani 8-IDUMning boshlang'ich sinf o'qituvchisi

Annotatsiya: *Mazkur maqolada boshlang'ich ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarning ahamiyati va ularning amaliy qo'llanishi yoritilgan. Xususan, interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish, kompetensiyaviy hamda differensial yondashuvlarning o'quvchilar bilimini oshirishdagi roli tahlil qilingan. Shuningdek, zamonaviy ta'lim siyosati doirasida ilgari surilayotgan talab va standartlar asosida boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy mas'uliyati ochib berilgan.*

Kalit so'zlar: *innovatsiya, interfaol metod, kompetensiya, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, differensial ta'lim, o'quvchi markazli ta'lim.*

Аннотация: *В данной статье рассматривается важность инновационных подходов в процессе начального образования и их практическое применение. В частности, анализируется роль интерактивных методов, использования информационно-коммуникационных технологий, а также компетентностного и дифференцированного подходов в повышении уровня знаний учащихся. Также раскрывается профессиональная ответственность учителя начальной школы на основе требований и стандартов, выдвинутых в рамках современной образовательной политики.*

Ключевые слова: *инновации, интерактивный метод, компетентность, информационно-коммуникационные технологии, дифференцированное образование, образование, ориентированное на ученика.*

Abstract: *This article discusses the importance of innovative approaches in the process of primary education and their practical application. In particular, the role of interactive methods, the use of information and communication technologies, and competency-based and differentiated approaches in improving students' knowledge is analyzed. Also, the professional responsibility of a primary school teacher is revealed based on the requirements and standards put forward within the framework of modern educational policy.*

Keywords: *innovation, interactive method, competence, information and communication technologies, differentiated education, student-centered education.*

Ma'lumki, boshlang'ich ta'lim uzluksiz ta'lim tizimining muhim bo'g'ini hisoblanadi. Aynan shu bosqichda o'quvchilarning savodxonligi, mustaqil fikrlashi va o'qishga bo'lgan qiziqishi shakllanadi. Zamonaviy ta'lim jarayonida an'anaviy metodlar bilan bir qatorda innovatsion yondashuvlardan foydalanish zarurati ortib

bormoqda. Chunki bugungi kunda ta'lim jarayoni nafaqat bilim berishga, balki o'quvchini hayotga tayyorlashga ham xizmat qilishi lozim.

Ta'lim sohasida "innovatsiya" tushunchasi yangilik kiritish, ilg'or pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy etish ma'nosini anglatadi. UNESCO tomonidan ilgari surilgan ta'lim tamoyillarida o'quvchi shaxsini rivojlantirish, tanqidiy fikrlash va ijodkorlikni qo'llab-quvvatlash ustuvor yo'nalish sifatida belgilangan. Bu esa boshlang'ich sinf darslarida interfaol va o'quvchi markazli metodlardan foydalanishni taqozo etadi.

Boshlang'ich ta'limda interfaol metodlar samarali natija beradi. "Aqliy hujum", "Klaster", "Insert", "Rol o'ynash" kabi usullar o'quvchilarning dars jarayonidagi faolligini oshiradi. Guruhlarda ishlash orqali bolalarda muloqot madaniyati va hamkorlik ko'nikmalari shakllanadi. Tadqiqotlarga ko'ra, interfaol metodlar qo'llanilgan darslarda o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi yuqori bo'ladi, chunki ular bilimni tayyor holda emas, balki mustaqil izlanish orqali egallaydi.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ham innovatsion yondashuvning muhim tarkibiy qismidir. Multimedia taqdimotlar, elektron darsliklar va interaktiv platformalar o'quvchilarning qiziqishini oshiradi. OECD hisobotlarida raqamli vositalardan oqilona foydalanish o'quvchilarning funksional savodxonligini rivojlantirishga xizmat qilishi ta'kidlangan. Ayniqsa, boshlang'ich sinflarda vizual va eshitish orqali qabul qilish kuchli bo'lganligi sababli raqamli vositalar samaradorligi yuqori bo'ladi.

Kompetensiyaviy yondashuv zamonaviy ta'limning asosiy yo'nalishlaridan biridir. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi tomonidan tasdiqlangan davlat ta'lim standartlarida tayanch kompetensiyalarni shakllantirish ustuvor vazifa sifatida belgilangan. Bu yondashuv o'quvchilarda olgan bilimlarini amaliy vaziyatlarda qo'llay olish ko'nikmasini rivojlantiradi. Masalan, matematik savodxonlik kundalik hayotdagi hisob-kitoblarda, o'qish savodxonligi esa axborotni tushunish va tahlil qilish jarayonida namoyon bo'ladi.

Shuningdek, differensial va individual yondashuv ham innovatsion ta'limning muhim jihatidir. Har bir o'quvchining qobiliyati va o'zlashtirish darajasi turlicha bo'lganligi sababli topshiriqlarni darajalash, qo'shimcha mashg'ulotlar tashkil etish va rag'batlantirish tizimini yo'lga qo'yish ta'lim sifatini oshiradi. Bu esa o'quvchilarda o'ziga ishonchni mustahkamlaydi va ta'lim jarayonini samarali tashkil etishga yordam beradi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsam, boshlang'ich ta'limda innovatsion yondashuvlarni qo'llash zamon talabi hisoblanadi. Interfaol metodlar, raqamli texnologiyalar, kompetensiyaviy hamda individual yondashuvlar o'quvchilarni har tomonlama rivojlantirishga xizmat qiladi. Boshlang'ich sinf o'qituvchisi esa ushbu jarayonning asosiy tashkilotchisi va yo'naltiruvchisidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. UNESCO. Education 2030 Framework for Action. – Paris, 2015.
2. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi. Boshlang‘ich ta’lim bo‘yicha Davlat ta’lim standarti. – Toshkent, 2022.
3. Ishmuhamedov R., Yo‘ldoshev M. Ta’limda innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: 2017.